

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Postboks 2076

3103 Tønsberg

sfvtpost@statsforvalteren.no

09.06.2021

Deres ref:

Vår ref: SO11890

Søknad om tillatelse etter forurensningsloven til behandling av hageavfall på Sverstad gård i Barkåker

Lindum AS leier arealer ved Sverstad gård, Gnr. 61 Bnr. 1 på Barkåker i Tønsberg kommune. Omlag 20 mål av gården har blitt brukt til jordproduksjon av hage- og parkavfall i en årrekke tidligere. Lindum ønsker å ta opp igjen denne aktiviteten.

Vi søker om tillatelse til å ta imot og behandle 25 000 tonn med hage og parkavfall pr år. Store deler av mottatt hage- og park avfall vil brukes til jordproduksjon på Sverstad gård. Lindum vil benytte asfalterte plater som er opparbeidet fra før.

1. Søker

Søker er Lindum AS.

Postadresse: Lerpeveien 155, 3036 Drammen

Epost: post@lindum.no

Organisasjonsnummer: 979 618 840

Kontaktperson for denne søknaden: Marianne Seland, marianne.seland@lindum.no

Lindum AS er 100% eid av Drammen kommune. Konsernet består av Lindum AS og seks datterselskaper, og driver virksomhet innen en rekke områder innenfor avfallshåndtering og ressursutnyttelse. Lindum er en av de fremste aktørene i landet innen blant annet deponering av forurensede masser, behandling av ulike typer organisk avfall, luktreising og kverning av trevirke. I tillegg driver selskapet produksjon av energi, produksjon av kvalitetsjord og -kompost og containerutleie til private og næringskunder.

Lindumkonsernet har virksomhet over store deler av Østlandsområdet rundt Oslofjorden og deler av Vestlandet og Sørlandet. Lindum har siden etableringen av selskapet i 1998 fokusert på å øke kompetansenivået i konsernet gjennom rekruttering og videreutdanning, og er i dag en bedrift med høyt kunnskapsnivå. Lindum er en viktig samfunnsaktør, og er sitt ansvar bevisst. Gjennom tung satsing innen forskning og utvikling jobber vi for å være fremst bærekraftig ressursgjenvinning – for miljøets skyld. Lindum er sertifisert etter ISO 9001:2015 kvalitetsledelse og ISO 14001:2015 miljøledelse.

2. Lokasjon

Denne søknaden gjelder Sverstad gård i Barkåker.

Gnr/bnr: 61/1 Tønsberg kommune

Adresse: Undrumsveien 35-37, 3157 Barkåker

Figur 1 Sverstad gård med asfalterte arealer og store haller for drift

Aktiviteten vil foregå på et areal på ca 20 mål som er asfaltert, og der det tidligere har vært produsert jord på liknende måte som vi planlegger.

Det aktuelle arealet er avsatt til LNFR-formål i kommuneplanens arealdel (2018-2030). Lindum AS er et selskap som håndterer avfall, og produksjonen vil være basert på hage- og parkavfall. Dermed vil aktivitetene ikke regnes som landbruk. Vi har fått dispensasjon av Tønsberg kommune til å drive med behandling av hageavfall og jordproduksjon på gården fram til 1. juni 2024. I samarbeid med Sameiet Sverstad gård planlegger Lindum å jobbe fram en reguleringsplan for det aktuelle arealet. Utarbeidelse av reguleringsplan vil følge vanlige prosedyrer for det, inkludert høringsrunder og politisk og administrativ behandling i kommunen.

Lindum vil benytte eksisterende bygninger og infrastruktur på anlegget. Det aktuelle arealet er opparbeidet med asfalterte flater og bygninger som er brukt til kompostering og jordproduksjon tidligere. Tidligere virksomhet var kompostering og jordproduksjon i ca. 40 år fram til 2013. Fra 2013 til i dag har det vært lite aktivitet på området. Gårdshus på tunet rett sør for driftsområdet eies også av Sameiet Sverstad gård.

Figur 2 Flyfoto fra 2008. Vår virksomhet vil bli relativt lik.

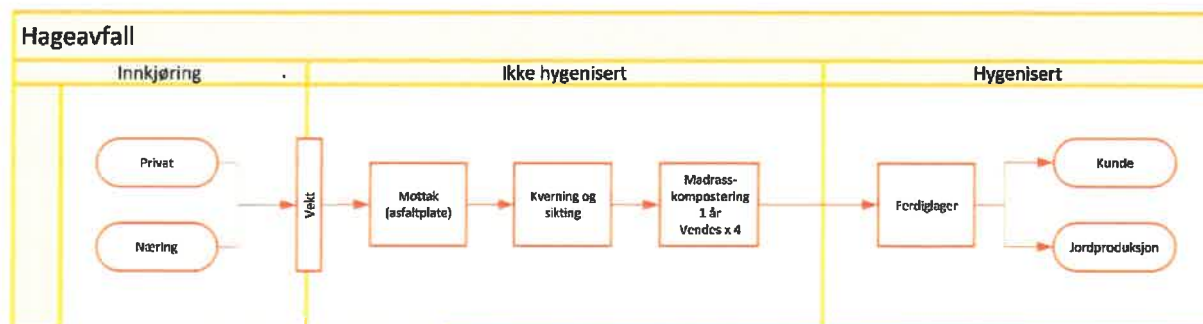
Figur 3 Utsnitt fra reguleringsplan for ny jernbane, der Bane NOR har satt i gang arbeider. Fargede områder viser arealene som omfattes av jernbanens aktiviteter. Den røde ringen viser det asfalterte og bebygde området vi søker tillatelse for.

3. Aktiviteter og prosess

Vi ønsker å starte opp følgende aktiviteter på arealet:

- Kverning av hage- og parkavfall
- Kompostering av hage- og parkavfall
- Produksjon av jord basert på egenprodusert kompost

Vi tar i dag imot hage- og parkavfall fra næring og private ved vårt anlegg i Drammen. Mye av denne virksomheten ønsker vi å flytte på grunn av plassproblemer der. Hageavfall fra private kommer i hovedsak via kommunale gjenvinningsstasjoner. Vi har ikke planer om å åpne for mottak av hageavfall direkte fra private på Sverstad. Hageavfall vil kjøres dit med lastebil / vogntog.

Figur 4 Hageavfall-prosess slik den foregår i Drammen. På Sverstad vil innkjøring for Privat og Næring bli relativt lik, siden vi ikke planlegger mottak direkte for privatkunder.

Hageavfall legges i haug ved mottak. Det kontrolleres for fremmedlegemer, og om mulig fjernes metall, plast og andre fremmedlegemer som kan gjøre prosessen vanskeligere eller forringe den ferdige komposten. Når mengden er stor nok til en madrass, hugges avfallet og legges opp i madrass.

Ved hugging og opplegging i madrass er det risiko for sjenerende lukt, og vi tar hensyn til værforhold ved disse prosessene. På Sverstad vil vi benytte en av de eksisterende hallene for hugging og sikting. Det vil redusere risiko for spredning av lukt og støy til omgivelsene. Ved behov justerer vi fuktinnhold i madrassene for å redusere lukt og optimalisere komposteringsprosessen. Både for tørt og for vått er ugunstig. I nye madrasser er det dessuten risiko for varmgang og brann dersom madrassen ikke håndteres riktig.

Det tar opptil et år å kompostere en madrass. I snitt måles temperaturen en gang per måned. Når madrassen nærmer seg ferdig, tas det ut prøver for å kontrollere stabiliteten før komposten kan kjøres til ferdiglageret.

For selve komposteringen, trenger vi ikke andre innsatsmidler enn kompost. Vann brukes dersom komposten blir for tørt eller varm. Ved behov for ekstra struktur, brukes fortrinnsvis utsortert overstørrelse fra ferdig kompost. Alternativt kan vi kjøpe bark.

Vi jobber kontinuerlig med å forbedre komposteringsprosessen. Det har blant annet ført til at vi nå har mindre behov for strukturmateriale enn tidligere.

I jordproduksjon blandes ferdig kompost med blant annet sand for å oppnå ønsket struktur og innhold. Andre innsatsmidler enn kompost må kjøpes, kjøres inn og mellomlagres.

Vi leverer i hovedsak ferdigprodukter som bulk, slik som kompost, ferdige jordprodukter, eller kvernet flis fra hage- og parkavfall.

Energibruk i prosessen er maskiner som brukes til å flytte, kverne, vende og sikte kompostmasser, råvarer og produkter. Selve komposteringen er en biologisk prosess som henter energi fra nedbrytning av planterester. Temperaturøkningen kommer av biologisk aktivitet, og krever ikke ytterligere tilførsel av energi. Vi har satt i gang et prosjekt med generell elektrifisering av kjøretøy og maskiner i konsernet, og jobber med å redusere bruk av diesel på alle våre anlegg.

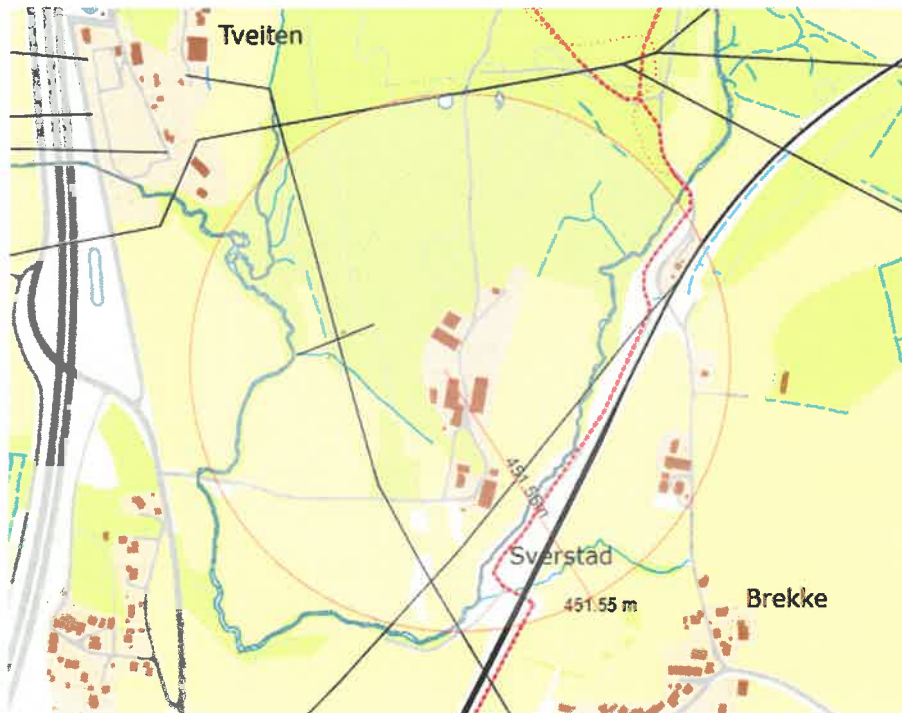
Avfall fra prosessen utgjøres av fremmedlegemer som tas ut. Utsortert metall leveres til metallgjenvinning. Annet utsortert avfall, som plast og papir, er oftest så oppkuttet, fuktig og fullt av jord at forbrenning er den beste behandlingsløsningen. Det er en dyr løsning, og vi er konstant på utkikk etter bedre løsninger. For å redusere mengden av slikt avfall, jobber vi kontinuerlig med å informere kundene våre om hva som er uønsket avfall i hageavfallet.

Ved kverning og håndtering av hageavfall vil det komme noe støy fra maskiner og kjøretøy. Maskinstøy kan reduseres noe ved elektrifisering, noe som alltid blir vurdert ved innkjøp av nye maskiner. Andre årsaker til støy, f.eks. en stein som siktes ut, er verre å eliminere. Kverning og sikting innendørs vil bidra til å redusere støy. Vi regner ikke med at støy vil overskride støykrav hos naboer. Dette vil kunne bekreftes senere gjennom måling og beregning av støy.

Dersom hageavfallet er svært tørt, eller inneholder tørr jord, kan det støve ved håndtering. Vanligvis er det litt fuktig. I tillegg til å dempe støv, reduserer litt fuktighet også brannfare. Selve komposteringsprosessen krever litt fuktighet. Støv er sjelden noe stort problem ved håndtering av hageavfall.

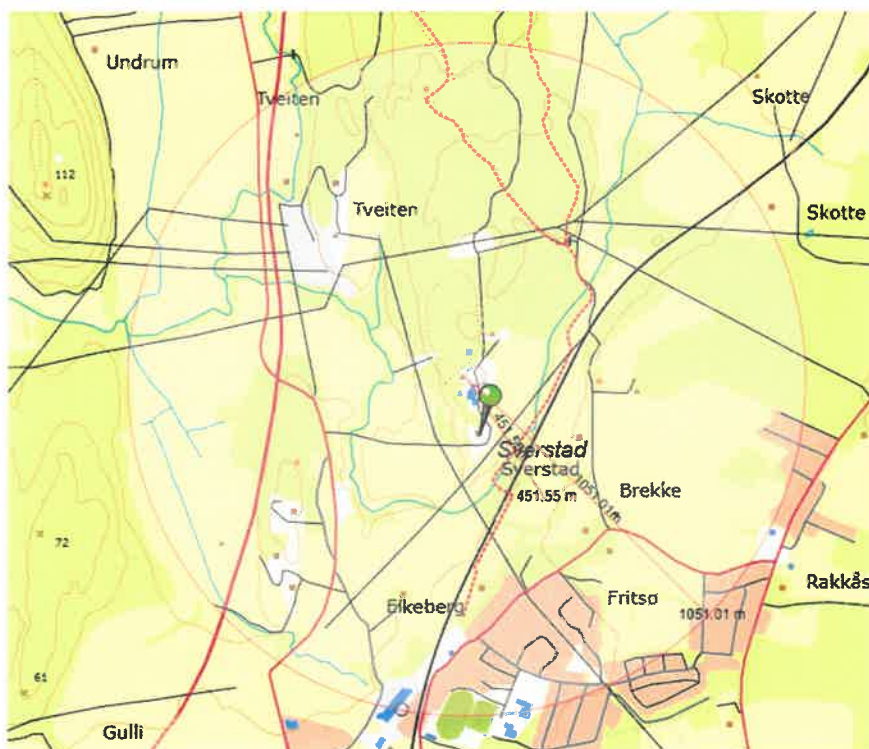
Lukt vil alltid være en mulig ulempe ved kompostering. Vår erfaring er at lukt er et begrenset problem så lenge komposteringsprosessen går som planlagt. Det er mye som kan gå galt, og det er derfor viktig å følge nøye med i prosessen. Varighet av mellomlagring må begrenses, særlig hvis avfallet er vått. Under kompostering er det viktig å holde styring på fuktigheten i hele kompostranken. For våt kompost kan gi mye lukt, men ved for lite fuktighet stopper komposteringsprosessen elt opp.

Vi har gjort en forenklet, bakkenær spredningsberegning basert på utslippsmålinger gjort i Drammen i 2019. Dette er en enkel beregning som kun gir en ide om hvordan forholdene kan bli. Det er ikke hensyntatt forhold som værdata og topografi. Det er heller ikke tatt hensyn til at vi har gjort vesentlige endringer i prosessen etter at målingene ble gjort, for å redusere luktutslippene. Beregningene viser hvor det kan forventes lukt over $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ slik at kravet i TA-3019 ikke tilfredsstilles.

Figur 5 Spredningsberegning ved flytting av dagens komposteringsaktivitet i Drammen, når madrassene ligger i ro.

Ved normal drift og uten at det flyttes på kompost, viser figur 5 omtrentlig område der men kan anta at det kan merkes lukt fra kompostering mer enn 7 timer per måned, gitt at forutsetningene for modelleringen er riktige.

Figur 6 Figuren viser området der man kan anta å kjenne lukt fra anlegget når det er fullt, og det flyttes på kompost. Dette tilsvarer verst tenkelig luktszenario, ikke situasjonen ved normal drift.

Ved et verst tenkelig tilfelle (figur 6), vil det kunne kjennes lukt inn i sentrum av Barkåker. Dette er en uønsket situasjon ved anlegget.

Vi planlegger å gjennomføre nye luktmålinger på komposteringsmadrasser etter dagens metode. Nye målinger vil legges inn i en mer avansert modell som tar hensyn til topografi og værforhold.

4. Miljø, resipienter

Både mottak, hugging, kompostering og sikting foregår på fast dekke (asfalt). Madrassene legges på et område med litt helling. Avrenningsvann ledes via sandfang og våtmarksfilter til infiltrasjon eller bekk.

Avrenningsvann

Det har ikke vært noe renseanlegg for avrenning ved tidligere drift på anlegget. Det er eksisterende kummer for å lede bort vann fra asfaltplatene. Dagens utslippspunkt er under kartlegging. Vi ser ikke bort fra at dagens dreneringssystem ledes til bekk, men det er ikke kart overledningssystemet. Nærmeste vannforekomst er Undumsdalsbekken bekkefelt øst (vannforekomstID 014-131-R). Vannforekomsten er allerede sterkt påvirket av avrenning fra jordbruk og har moderat økologisk tilstand.

Lindum planlegger å bygge om slik at vi får et avrenningssystem med en innledende sedimentering, og deretter naturbasert renseanlegg for å fjerne næringsstoffer. Målet er å fjerne mest mulig organisk stoff og næringsstoffer. Vi vil legge til rette for prøvetaking av avrenning før og etter rensing. Prøveprogram for resipient vil bli fastsatt ut fra eventuelt utslippspunkt.

Overvåkningsprogrammet vil omfatte organisk stoff og næringsstoffer (TOC, tot-N, tot-P, NH₄-N). Prøvetaking vil skje månedlig til vi har nok datagrunnlag til å vurdere nødvendig hyppighet for prøvetaking. Avrenning av andre skadelige stoffer er å anse som minimal ved kompostering av hage- og parkavfall.

Lukt

Riktig drift er det viktigste tiltaket for å unngå lukt. Anlegget har også haller som kan benyttes til kverning og sikting ved behov for å hindre spredning av lukt. Kartlegging og måling av lukt, spredningsberegninger, driftsplan og annen håndtering av lukt vil gjennomføres i tråd med Miljødirektoratets luktveileder (TA-3019).

Støy

Det er først og fremst bruk av maskiner som kan forårsake støy. Hugging, sikting og flytting av masser kreves maskiner. Ved behov for å redusere støy, kan hugging og sikting gjøres innendørs. Maskinene som benyttes har støynivå på linje med landbruksmaskiner.

Fremmede arter

Spredning av fremmede arter er en risiko ved håndtering av hage- og parkavfall. En god hygienisering er viktig for å redusere problemet. Høy nok temperatur tilstrekkelig lenge ødelegger frø og plantedeler av de fleste arter tilstrekkelig til å hindre spredning.

Trafikk

Avstanden til E18 er kort, og transport vil ikke gå gjennom tettbebygd strøk.

5. Omgivelser, naboer

Aktiviteten vil kreve transport av hageavfall og sand inn til området, og transport av ferdig jord og kompost ut. Transport vil foregå med lastebil og vogntog. Nærmeste avkjøring fra E18 er avkjøring 35, ca 5 min kjøring unna. Ruten vil gå langs Fv 308 og deretter Undrumsvegen til gården. Trafikken vil passere i utkanten av Barkåker, langs eksisterende industriområder. Tettbefolkede boligområder vil ikke bli berørt av trafikk til anlegget. Vår aktivitet vil sannsynligvis medføre økt trafikk sammenliknet med dagens situasjon, men ikke mer enn hva som har vært langs strekningen tidligere med samme aktivitet. For øyeblikket holder Jernbaneverket på med en utbygging som gir trafikk inn til anlegget. Trafikk vil utredes ytterligere ved reguleringsplan-arbeidet.

Lindum har søkt Tønsberg kommune om samme aktivitet etter plan- og bygningsloven (arealbruk), og den søknaden ble varslet til naboene. Det var bare Bane NOR som kom med en konkret uttalelse. De holder på med arbeider rundt det aktuelle området nå. De har ikke noe imot våre planer om komposteringsanlegg så lenge vår aktivitet ikke hindrer deres utbyggingsprosjekt.

Oppsummering

Gjenvinning av hageavfall er en del av den sirkulære økonomien vi jobber for å få på plass. Gjenvunnet hageavfall er en verdifull ressurs som blant annet brukes i jordblandinger for å eliminere bruk av torv (da torv ikke kan regnes som fornybart). Vi håper derfor at Statsforvalteren ser positivt på denne søknaden.

Med vennlig hilsen

Pål Smits

Administrerende direktør

Vedlegg:

1. Naboliste
2. Kart over området
3. Dispensasjon fra LNF-formålet fra Tønsberg kommune

